

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๕๐๕/๒๕๖๒

กค. ๖๒
วันที่ 3 ก.ค. 62
เวลา 17.45

เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
วันที่ 11837 กวค. ส. 5157
วันที่ 3 ก.ค. 62 เวลา 17.40

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเสนออุทยานธรณีโคราชเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. เอกสารอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks)
 ๓. สำเนาประกาศจังหวัดนครราชสีมา ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘
 ๔. สำเนาประกาศนียบัตร คณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณี เพื่อประกาศให้ “อุทยานธรณีโคราช” เป็นอุทยานธรณีประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานอุทยานธรณีโคราช ที่ อค/๑๗ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ และสำเนาหนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๑๔.๕/๗๕๐๔ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ และเอกสารประกอบ
 ๖. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒
 ๗. เอกสาร Application Process for aspiring UNESCO Global Geoparks
 ๘. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๐๕/๑๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒
 ๙. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๓๐๐
ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒
 ๑๐. สำเนาหนังสือจังหวัดนครราชสีมา ด่วนที่สุด ที่ นม ๐๐๑๔.๕/๑๖๔๖๓
ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ และสำเนาหนังสือ Letter of intent for application of Khorat Geopark as a UNESCO Global Geopark ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒
 ๑๑. สำเนาหนังสือจังหวัดนครราชสีมา ด่วนที่สุด ที่ นม ๐๐๑๔.๕/๑๙๕๕๔
ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒
 ๑๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒
 ๑๓. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๐๕/๑๔๒๘
ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การเสนออุทยานธรณีโคราช เป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑. อุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) เป็นโครงการด้านการอนุรักษ์มรดกทางธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) อุทยานธรณีโลกเป็นขอบเขตพื้นที่ที่ประกอบด้วยแหล่งที่มีคุณค่าด้านธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม มีการบริหารจัดการแบบองค์รวมระหว่างการอนุรักษ์ การให้ความรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ เชื่อมโยงความสำคัญของมรดกทางธรณีวิทยาผ่านการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ปัจจุบันทั่วโลกมีอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก จำนวนทั้งสิ้น ๑๔๗ แห่ง ใน ๔๑ ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๒) โดยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกแล้วจำนวน ๘ แห่ง ใน ๔ ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ๑ แห่ง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ๒ แห่ง สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ๔ แห่ง และราชอาณาจักรไทย ๑ แห่ง

๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรธรณี ในฐานะหน่วยงานส่งเสริมและกำกับดูแลการดำเนินงานด้านอุทยานธรณี ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดนครราชสีมาจัดตั้งอุทยานธรณี โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหิน และทรัพยากรธรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โรงเรียน พิพิธภัณฑสถานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๑.๓ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยสถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ได้เสนอโครงการพัฒนาจัดตั้งอุทยานธรณีนครชัยบุรินทร์เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ

๑.๔ จังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินการตามแนวทางของกรมทรัพยากรธรณีในการจัดตั้งอุทยานธรณี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นมา โดยกำหนดพื้นที่อุทยานธรณี ตั้งหน่วยงานบริหารจัดการ จัดทำแผนบริหารจัดการ และดำเนินการตามแผนดังกล่าว อาทิ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา และการส่งเสริมชุมชนในด้านเศรษฐกิจท้องถิ่น เป็นต้น พร้อมทั้งประกาศจัดตั้งอุทยานธรณีโคราช (Korat Geopark) เป็นอุทยานธรณีระดับท้องถิ่นเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘ และผ่านการประเมินได้รับการรับรองให้เป็นอุทยานธรณีระดับประเทศ (National Geopark) จากคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณี เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ - ๔

๑.๕ จังหวัดนครราชสีมาและสำนักงานอุทยานธรณีโคราช ได้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ ในการสมัครเพื่อรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกให้คณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยา และจัดตั้งอุทยานธรณี พร้อมเอกสารประกอบ และคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้ง อุทยานธรณี ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ อุทยานธรณีโคราชเสนอเข้ารับการรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ ก่อนส่งไปสมัครในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ถึง ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ - ๗

๑.๖ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง การเสนออุทยานธรณีโคราช เป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) ต่อคณะรัฐมนตรี รายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘ และในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรธรณี) รับเรื่องนี้ไปพิจารณาทบทวนให้ชัดเจนว่า การเสนออุทยานธรณีโคราชเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกจะมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดข้อจำกัดในการ เข้าใช้ประโยชน์ บริหารจัดการหรือดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าวในอนาคตของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนเจ้าของพื้นที่หรือไม่ ประการใด โดยให้จัดทำข้อมูลที่ครบถ้วนและชัดเจนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงวัฒนธรรม สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาประกอบการดำเนินการ ต่อไปด้วย โดยหน่วยงานดังกล่าวได้ให้ข้อสังเกตในการดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙ ดังนี้

๑.๖.๑ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร ให้ข้อสังเกตว่า ในอนาคตหากมีโครงการ พัฒนาพื้นที่อุทยานธรณีโคราช ซึ่งมีผลกระทบต่อโบราณสถาน ขอให้แจ้งไปยังกระทรวงวัฒนธรรม กรมศิลปากร เพื่อจะได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่อีกครั้ง

๑.๖.๒ สำนักงบประมาณ ให้ข้อสังเกตว่า ให้จังหวัดนครราชสีมาจัดทำแผนการ ปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็น และเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป .

๑.๖.๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ข้อสังเกตว่า ให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นรวมทั้งเครือข่ายในการบริหารจัดการ และการพัฒนาอุทยานธรณี โคราช เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ผ่านการประเมิน ของยูเนสโก รวมทั้งสามารถรักษาสถานภาพของอุทยานธรณีโคราชให้มีความยั่งยืน

๑.๖.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ข้อสังเกตว่า อุทยานธรณีโคราชมีพื้นที่บางส่วน ทับซ้อนกับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ที่มีการกำหนดลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูป ที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ จึงเห็นควรให้คำนึงถึงการกำกับดูแลและการบริหารจัดการพื้นที่ รวมถึงผลต่อสิทธิ ในการใช้ประโยชน์ที่ดิน หากได้รับการรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกด้วย

ในกรณีข้อสังเกตของกระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนว่า หากอุทยานธรณีโคราชจะมีการพัฒนาในพื้นที่ ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก้ไข

เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ จะดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

๑.๗ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือยื่นความจำนงต่อยูเนสโก ตามที่จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์เสนอหนังสือแสดงความจำนงเสนออุทยานธรณีโคราชเป็น UNESCO Global Geopark เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐

๑.๘ จังหวัดนครราชสีมา มีหนังสือแจ้งให้กรมทรัพยากรธรณีทราบ ว่า การค้นคว้า และการตรวจสอบเอกสารอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก กรณีอุทยานธรณีโคราชเป็นอุทยานธรณีโลก ไม่มีผลกระทบ หรือข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการหรือการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าวของพื้นที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนเจ้าของพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑ เนื่องจาก

๑.๘.๑ ยูเนสโกไม่ได้มีพันธสัญญาหรือภาระใดๆ ที่จะบังคับให้อุทยานธรณีโลกต่างๆ ต้องปฏิบัติ เพียงแต่ให้แนวทางแก่อุทยานธรณีโลกทุกแห่ง ให้บริหารจัดการหรือปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของประเทศ เมือง หรือชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ยูเนสโกเพียงประเมินว่าอุทยานธรณีโลกได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับดังกล่าวหรือไม่ เช่น แหล่งฟอสซิลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ยูเนสโกจะประเมินว่า อุทยานธรณีได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือไม่ หากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีแจ้งเตือน หรือถอดออกจากสมาชิกเครือข่ายอุทยานธรณีโลก จึงเห็นได้ว่า การเป็นอุทยานธรณีโลก ก่อให้เกิดผลดีต่อนโยบายและการบริหารจัดการภาครัฐ ท้องถิ่น และเศรษฐกิจชุมชน

๑.๘.๒ กิจกรรมหลักตามนโยบายของอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก คือ การอนุรักษ์ และศึกษามรดกทางธรณีวิทยาเชื่อมโยงกับมรดกทางธรรมชาติอื่นและมรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวคิดแบบองค์รวมและด้วยวิธีการจากล่างสู่บน (Bottom Up) โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดผลได้ทางเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการจัดการท่องเที่ยวภายในพื้นที่อุทยานธรณีสรุปได้ว่า อุทยานธรณีเป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมชุมชนท้องถิ่นแนวใหม่ของยูเนสโก ที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์มรดกธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่สัมพันธ์กัน ชุมชนก็ได้รับประโยชน์จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่เป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของท้องถิ่น ได้สื่อสารคุณค่าความสำคัญของมรดกในพื้นที่ให้แก่นักท่องเที่ยว และก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและสำนึกรักท้องถิ่นหรือบ้านเกิดของตนทั้งนี้แล้วแต่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนภารกิจของกระทรวงต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานสนับสนุนภารกิจของกระทรวงต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน พร้อมนี้ จังหวัดนครราชสีมาได้แนบเอกสารประกอบการทบทวนมาพร้อมแล้ว

๑.๙ คณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณี ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นว่า ประเด็นการเสนออุทยานธรณีโคราชเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก ไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าใช้ประโยชน์ บริหารจัดการหรือดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าวในอนาคตต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนเจ้าของพื้นที่ ตามที่จังหวัดนครราชสีมาให้ข้อมูลเพื่อประกอบการทบทวนครั้งนี้ รวมทั้งข้อมูลของยูเนสโกที่กำหนดไว้เกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายระหว่างประเทศของอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก ขณะเดียวกันในการคุ้มครองปกป้องทรัพยากรและการพัฒนาพื้นที่ให้ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ของประเทศ ท้องถิ่น ภูมิภาค หรือชนพื้นเมืองของประเทศนั้นๆ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเสนออุทยานธรณีโคราชเพื่อเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักเลขาธิการยูเนสโก กำหนดให้อุทยานธรณีใดๆ ที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกจะต้องยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานแนบสำหรับการพิจารณาให้กับเลขาธิการยูเนสโก ในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม - ๓๐ พฤศจิกายน ของปีที่พิจารณา ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่งเอกสารการสมัครอุทยานธรณีโคราชเพื่อเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกสามารถดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเป็นการเร่งด่วน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การเสนออุทยานธรณีโคราชเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ การจัดตั้งอุทยานธรณีเป็นการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งการกำหนดขอบเขตพื้นที่ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับ ส่วนการกำกับดูแลพื้นที่ของหน่วยงานต่างๆ ยังคงเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่มีอยู่แล้ว เช่น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้น

๔.๒ ข้อมูลทั่วไป : อุทยานธรณีโคราชครอบคลุมพื้นที่ ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอขามทะเลสอ อำเภอสูงเนิน และอำเภอสีคิ้ว รวมเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๓,๑๖๗ ตารางกิโลเมตร

๔.๓ ความเหมาะสมในการเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก : มีแหล่งธรณีวิทยา แหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรมในพื้นที่อุทยานธรณีโคราช จำนวน ๓๕ แหล่ง ในจำนวนนี้เป็นแหล่งธรณีวิทยาที่มีคุณค่าระดับนานาชาติ จำนวน ๔ แหล่ง ได้แก่ ๑) แหล่งอนุรักษ์ไม้กลายเป็นหินสมัยไพลสโตซีนตอนต้นแห่งแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความหลากหลายของชนิดและสีสัน ๒) แหล่งไดโนเสาร์อิ๊กัวโนดอนต์พันธุ์ใหม่ของโลก ๓ สกุล ๓ ชนิด รวมทั้งเต่าและจระเข้พันธุ์ใหม่ ๑ สกุล ๒ ชนิด ๓) แหล่งฟอสซิลช้างดึกดำบรรพ์มากที่สุดในโลกที่พบถึง ๑๐ สกุล จาก ๕๕ สกุลที่พบทั่วโลก มีอายุไมโอซีนตอนกลางถึงไพลสโตซีนที่มากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก และ ๔) แหล่งฟอสซิลสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมสมัยไพลสโตซีนตอนกลางช่วงปลายที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ยังมีภูมิประเทศเขาควายแบบคู่ขนานและเป็นส่วนหนึ่งของเขาคโคราชที่มีความยาว ๑,๗๐๐ กิโลเมตร นับว่ายาวที่สุดแห่งหนึ่งของโลก และยังมีโบราณสถาน วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และความหลากหลายทางชีวภาพจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก

๔.๔ ความพร้อมของพื้นที่ : อุทยานธรณีโคราชจัดตั้งขึ้นโดยจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา แต่งตั้งให้ นายวิเชียร จันทรโณทัย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เป็นประธานกรรมการอำนวยการอุทยานธรณีโคราช และมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเทือง จินตสกุล เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่บริหารและประสานงานอุทยานธรณีโคราช ภายใต้วิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาจังหวัด

นครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในการผลักดันสู่เมือง ๓ มรดกของยูเนสโก ขณะนี้อุทยานธรณีโคราชมีสถานะเป็นอุทยานธรณีประเทศไทย และคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณีพิจารณาแล้วเห็นชอบให้ยื่นความจำนงและใบสมัคร เนื่องจากมีความพร้อมในการเสนอเพื่อรับรองให้เป็นอุทยานธรณีโลกจากยูเนสโก ทั้งในด้านวิชาการธรณีวิทยา ด้านศักยภาพ และองค์ประกอบตามที่ยูเนสโกกำหนด ประกอบกับการประเมินตนเองตามแนวทางของยูเนสโกของอุทยานธรณีโคราชผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

๔.๕ ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกของอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก : ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านคุณค่าของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะดึงดูดนักท่องเที่ยว นำรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นและประเทศ ประชากรในพื้นที่มีงานทำ มีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชากรในพื้นที่เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และหวงแหน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างยั่งยืน เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งศึกษา วิจัย ของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

๔.๖ การเป็นสมาชิกของอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก : อุทยานธรณีโคราช จังหวัดนครราชสีมา จะต้องรับผิดชอบในการชำระเงินค่าสมาชิกปีละ ๑,๕๐๐ ยูโร หรือประมาณ ๕๖,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการประเมินอุทยานธรณีโคราชในภาคสนาม และค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมการประชุมเครือข่ายอุทยานธรณีโลก และเครือข่ายอุทยานธรณีในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบให้เสนออุทยานธรณีโคราชสมัครเข้ารับการรับรองเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) โดยส่งใบสมัครในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ถึง ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๕.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการเสนออุทยานธรณีโคราชเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกต่อสำนักเลขาธิการยูเนสโก ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี

โทร. ๐ ๒๖๒๑ ๙๖๓๔ โทรสาร ๐ ๒๖๒๑ ๙๖๕๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ utsahagul@yahoo.com